

BE-A0510_004134_006613_DUT

Secretariaat-generaal van het Ministerie
van Tewerkstelling en Arbeid. Serie
Koninklijke Besluiten betreffende de
eretekens, 1897-1970

Het Rijksarchief in België
Archives de l'État en Belgique
Das Staatsarchiv in Belgien
State Archives in Belgium

This finding aid is written in Dutch.

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF:	5
Raadpleging en gebruik.....	6
Voorwaarden voor de raadpleging.....	6
Voorwaarden voor de reproductie.....	6
Toegangen.....	6
Geschiedenis van archiefvormer en archief.....	7
Archiefvormer.....	7
Naam.....	7
Geschiedenis.....	7
Bevoegdheden en activiteiten.....	9
Archief.....	11
Geschiedenis.....	11
Verwerving.....	12
Inhoud en structuur.....	13
Inhoud.....	13
Ordening.....	15
 BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN.....	 17
Secretariaat-generaal van het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid. Serie Koninklijke Besluiten betreffende de eretekens, 1897-1970.....	17
1 - 16 Koninklijke Besluiten ondertekend door de minister van Industrie en Arbeid 1897-1914.....	17
17 - 18 Koninklijke Besluiten ondertekend door de minister van Nijverheid, Arbeid en Bevoorrading. 1919-1900.....	18
20 - 23 Koninklijke Besluiten ondertekend door de minister van Nijverheid en Arbeid 1922-1925.....	18
24 - 37 Koninklijke Besluiten ondertekend door de minister van van Nijverheid, Arbeid en Maatschappelijke Voorzorg. 1926-1932.....	18
39 - 40 Koninklijke Besluiten ondertekend door de minister van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid. 1933.....	19
41 - 108 Koninklijke Besluiten en Regentsbesluiten ondertekend door de minister van Arbeid en Maatschappelijke Voorzorg. 1934-1958.....	20
101 - 102 1958 (Deel 3).....	24
103 - 104 1958 (Deel 4).....	24
109 - 323 Koninklijke Besluiten ondertekend door de minister van Arbeid [en Tewerkstelling]. 1959-1970.....	24
127 - 128 1960 (Deel 6).....	25
142 - 144 1961 (Deel 4).....	26
180 - 182 1963 (Deel 6).....	29
204 - 206 1964 (Deel 6).....	30
211 - 213 1964 (Deel 11).....	31
219 - 221 1964 (Deel 17).....	31
227 - 229 1965 (Deel 5).....	32
233 - 235 1965 (Deel 9).....	32
247 - 249 1966 (Deel 5).....	33
253 - 255 1966 (Deel 9).....	34
270 - 272 1967 (Deel 8).....	35
276 - 277 1967 (Deel 12).....	35
282 - 283 1968 (Deel 4).....	36

286 - 287 1968 (Deel 7).....	36
291 - 292 1968 (Deel 11).....	36
297 - 298 1969 (Deel 4).....	37
301 - 302 1969 (Deel 7).....	37
306 - 307 1969 (Deel 11).....	37
312 - 313 1970 (Deel 4).....	38
316 - 317 1970 (Deel 7).....	38
321 - 322 1970 (Deel 11).....	38

Beschrijving van het archief:

Naam archiefblok:

Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid. Secretariaat-generaal. Koninklijke besluiten betreffende de eretekens

Periode:

1897 - 1970

Archiefbloknummer:

BE-A0510.0III.3150

Omvang:

- Omvang geïndexiseerd: 8.42 m
- Laatste bestanddeelnummer: 323.00

Archiefbewaarplaats:

Algemeen Rijksarchief / Archives générales du Royaume

Raadpleging en gebruik

VOORWAARDEN VOOR DE RAADPLEGING

De in deze inventaris beschreven archiefstukken zijn vrij raadpleegbaar.

VOORWAARDEN VOOR DE REPRODUCTIE

Voor de reproductie van archiefstukken gelden de voorwaarden en tarieven van toepassing in het Algemeen Rijksarchief.

TOEGANGEN

Deze inventaris vervangt de oude inventaris nr. I 323.

Geschiedenis van archiefvormer en archief

ARCHIEFVORMER

NAAM

Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid. Secretariaat-generaal. Koninklijke besluiten betreffende de eretekens (1897-1970)
Ministère de l'Emploi et du Travail. Secrétariat général. Arrêtés royaux concernant les décorations (1897-1970)

GESCHIEDENIS

- Het ministerie van Nijverheid en Arbeid (1895-1914)

Op 28 mei 1895 werden de Arbeidsdienst, het Bestuur van de Nijverheid en het Beheer van de Mijnen uit het ministerie van Landbouw, Nijverheid, Arbeid en Openbare Werken gelicht en vormden ze het nieuw opgerichte ministerie van Nijverheid en Arbeid. ¹Rond de eeuwwisseling omvatte dit de volgende diensten:

- Beheer van het Secretariaat en van de Algemene Zaken,
- Bestuur der Nijverheid,
- Bestuur van het Nijverheids- en Beroepsonderwijs,
- Arbeidsambt (opgericht onder de naam Arbeidsdienst in 1894),
- Beheer van de Mijnen.

Door het Koninklijk Besluit van 15 januari 1906 werd het Ambt van het Middenstandswezen opgericht. Het werd op 25 maart 1908 herdoopt tot Ambt van Ambachten en Neringen. Op 13 oktober 1913 werd het Ambt voor Maatschappelijk Verzekerings- en Voorzorgswezen toegevoegd.

- Het ministerie van Nijverheid, Arbeid en Bevoorrading (1918-1921)

Na de Eerste Wereldoorlog en tot 1921 was er een Hoofddienst voor de Bevoorrading wat tot uiting kwam in de naamgeving: ministerie van Nijverheid, Arbeid en Bevoorrading. In 1919 werden de diensten Toezicht over den Arbeid en over de Vergunningsplichtige, Gevaarlijke, Ongezonde of Hinderlijke Inrichtingen alsook de Medische Arbeidsdienst opgericht. Het Beheer der Nijverheid (voorheen "Bestuur") verhuisde ingevolge het Koninklijk Besluit van 2 juni 1920 naar het ministerie van Economische Zaken, maar zou op 31 december 1921 terugkeren (kende in de daaropvolgende periode een naamsverandering tot "Algemene Directie van het Nijverheidswezen"). Het Ambt voor Ambachten en Neringen werd dan weer op deze laatste dag

1 Zie VELLE K., Het Ministerie van Openbare Werken (1837-1990). Dl. I: Organisatie (Miscellanea archivistica. Studia, 32), Brussel, ARA, 1993, p. 157-158, 260-261; BOURGEOIS P. e.a., Het Ministerie van Landbouw (1884-1990). Dl. I: Organisatiestructuur van de centrale administratie en adviesorganen (Miscellanea archivistica. Studia, 50), Brussel, ARA, 1993; dl. II: Overzicht van de bevoegdheden (Miscellanea archivistica. Studia, 54), Brussel, ARA, 1994, TERRIZZI R., Les Ministères de l'Emploi et du Travail, p. 49-50.

overgeheveld naar het ministerie van Economische Zaken.

- Het ministerie van Nijverheid en Arbeid (1922-1924)

Tijdens deze jaren grepen er weinig fundamentele veranderingen plaats, tenzij dat op 6 september 1924 het departement het luik 'Maatschappelijke Voorzorg' in zijn naam opnam.

- Het ministerie van Nijverheid, Arbeid en Maatschappelijke Voorzorg (1924-1932)

In 1924 verschijnt voor de eerste maal in de benaming van het ministerie het luik 'Maatschappelijke voorzorg'. Het Koninklijk Besluit van 17 december 1932 splitste het departement tijdelijk (tot 1934) in een ministerie van Nijverheid en Arbeid en een ministerie van Maatschappelijke Voorzorg en Volksgezondheid.

- Het ministerie van Nijverheid en Arbeid (1932-1934)

Het Koninklijke Besluit van 20 december 1932 hevelde de bevoegdheid inzake technisch onderwijs over naar het ministerie van Openbaar Onderwijs.

- Het ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg (1934-1958)

In 1934 werd het ministerie van Nijverheid en Arbeid, opgericht in 1932, gesplitst. Het Algemeen Mijnbestuur en de Algemene Directie van het Nijverheidswezen werden definitief overgeheveld naar het ministerie van Economische Zaken. Uit de naam van het ministerie Nijverheid en Arbeid verdween de "Nijverheid". Er kwam opnieuw - dit was reeds het geval vóór 1932 - een samenvoeging met Sociale Voorzorg, die tussen 1932 en 1934 was samengegaan met Volksgezondheid. In het ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg bleven naast het Algemeen Secretariaat enkel een Algemene Directie van het Arbeidswezen en een Algemene Directie van het Sociaal Verzekerings- en Voorzorgswezen bestaan. In de volgende periode ontstonden de administraties die tot voor kort in het organigram herkenbaar waren. Op 6 maart 1936 kwam er een Algemene Directie voor de Arbeidsbescherming, terwijl de Algemene Directie van het Arbeidswezen op 20 juni 1938 werd afgeschaft. Na de Tweede Wereldoorlog kon men de volgende diensten onderscheiden:

- Bestuur der Technische Arbeidsbescherming, later (Koninklijk Besluit van 11 mei 1953) Administratie van Arbeidsveiligheid en Arbeidshygiëne genoemd. Op 15 juni 1957 werd de Administratie van Arbeidsveiligheid en Arbeidshygiëne opgesplitst in een Administratie van de Arbeidsveiligheid en een Administratie van Arbeidshygiëne en Arbeidsgeneeskunde ;

- Bestuur der Sociale Arbeidsbescherming, later (idem) Administratie van Sociale Voorzorg en Sociale Zekerheid genoemd ;

- Betrekkingen tussen Bedrijfshoofden en Werknemers, later (idem) Administratie van Arbeidsbetrekkingen en Arbeidsreglementering genoemd.

- Het ministerie van Arbeid (1959-1960) en ministerie van Tewerkstelling en Arbeid (1960-2002)

Op 27 januari 1959 werd een afzonderlijk ministerie van Sociale Voorzorg opgericht en de bevoegdheden inzake sociale voorzorg en sociale zekerheid

werden aan dit departement overgedragen. Het eigen departement heette voortaan ministerie van Arbeid, vanaf 3 september 1960 ministerie van Tewerkstelling en Arbeid. Tijdens deze en de volgende jaren kreeg het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid de structuur die tot de Copernicushervorming zou behouden blijven:

- in 1959 oprichting van de Administratie van de Werkgelegenheid (Koninklijk Besluit van 17 juli 1959) ;
- in 1963 oprichting van een Commissariaat-generaal voor de Bevordering van de Arbeid. Oorspronkelijk opgericht bij het kabinet van de Eerste Minister onder de benaming "Algemeen Regeringscommissariaat voor de Bevordering van den Arbeid" (6 juni 1945) maakte deze dienst in de jaren vijftig band uit van het Secretariaat-generaal ;
- in 1969 tenslotte oprichting van de Dienst van de Collectieve Arbeidsbetrekkingen (Koninklijk Besluit van 23 juli 1969). Op 5 december 1968 werd een wet met betrekking tot de collectieve arbeidsovereenkomsten en paritaire comité's gestemd die toelaat dat de nationale arbeidsraad C.A.O.'s afsluit op nationaal en interprofessioneel vlak.

Vanaf 1969 was het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid bijgevolg samengesteld uit de volgende negen besturen:

- Secretariaat-generaal
- Dienst van de Collectieve Arbeidsbetrekkingen
- Commissariaat-generaal voor de Bevordering van de Arbeid
- Algemene Administratieve Diensten
- Studiedienst
- Administratie van de Arbeidsveiligheid
- Administratie van de Arbeidshygiëne en Arbeidsgeneeskunde
- Administratie van de Werkgelegenheid
- Administratie van de Arbeidsbetrekkingen en Arbeidsreglementering

BEVOEGDHEDEN EN ACTIVITEITEN

Er zijn verschillende diensten die zich met de toekenning van de genoemde onderscheidingen hebben bekommerd. Ik ordende de gegevens hieronder per onderscheidingsteken, in chronologische volgorde zoals ze uit de Koninklijke Besluiten naar voren komen. Vanaf het midden van de jaren 1950 werden deze diensten weinig of niet meer op de Koninklijke Besluiten geplaatst:

1. Beroepsverenigingseretekens

1904 Arbeidsambt

1906 Arbeidsambt (6e afdeling, *Coöperatieverenigingen. Vakverenigingen*)

1912-1913 Arbeidsambt (1e afdeling, *Statistiek. Algemene Zaken*)

1914 Ambt voor Maatschappelijke verzekering en Voorzorg (3e afdeling, *Arbeidsbeurzen, Werklozenkassen, Vakverenigingen, Coöperatieverenigingen*)

1919 Arbeidsambt (1e afdeling, *Vakverenigingen*)

1927 Algemene Directie van het Arbeidswezen (1e afdeling, *Arbeidsdienst*)

1937 Algemene Directie van het Arbeidswezen (1e afdeling, *Dienst der*

Beroepsverenigingen)

(1946)1950 Betrekkingen tussen bedrijfshoofden en werknemers

2. Nijverheidseretekens

1906 Directie Nijverheid

1912-1913 Administratie Nijverheid

1919 Arbeidsambt (1e afdeling, *Vakverenigingen*)

1920 Algemeen Secretariaat

1927 Algemeen Secretariaat (7e Afdeling, Decoratiedienst)

1938 Algemeen Secretariaat (*4e Afdeling, Nijverheidseretekens*)

1946 Betrekkingen tussen bedrijfshoofden en werknemers (Dienst van de nijverheidseretekens)

3. Nationale orden

1919 Algemeen Secretariaat (Dienst der Eretetekens)

1927 Algemeen Secretariaat (7e afdeling. Decoratiedienst)

(1946) 1950 Betrekkingen tussen bedrijfshoofden en werknemers

4. Burgerlijke eretekens

1919 Algemeen Secretariaat (Dienst der Eretetekens)

5. Mutualiteitseretekens

1897 Arbeidsambt

1926 Algemene Directie van het Sociaal Verzekerings- en Voorzorgswezen.

1935 Algemene Directie van het Sociaal Verzekerings- en Voorzorgswezen. (3e afdeling)

1946 Algemene Directie voor de Sociale Zekerheid. Bestuur der Sociale Arbeidsbescherming. Verzekering tegen ziekte en invaliditeit

1958 Bevoegdheid overgegaan naar het nieuwe ministerie van Sociale Voorzorg

6. Voorzorgseretekens

1900 Arbeidsambt

1920 Arbeidsambt. (1e afdeling)

1926 Algemene Directie van het Sociaal Verzekerings- en Voorzorgswezen.

1927 Algemene Directie van het Maatschappelijk Verzekerings- en Voorzorgswezen (2e afdeling).

1934 Algemene Secretariaat (Ministerie van Sociale Voorzorg en Volksgezondheid)

1935 Algemene Directie van het Sociaal Verzekerings- en Voorzorgswezen. (3e afdeling)

1946 Algemene Directie voor de Sociale Zekerheid. Bestuur der Sociale Arbeidsbescherming. Verzekering tegen ziekte en invaliditeit

1958 Bevoegdheid overgegaan naar het nieuwe ministerie van Sociale Voorzorg

7. Coöperatie-eretekens

1900 Arbeidsambt

1926 Algemene directie van het Maatschappelijk Verzekerings- en Voorzorgswezen. (2e afdeling)
1935 Algemene Directie van het Sociaal Verzekerings- en Voorzorgswezen. (2e afdeling)
1946 Algemene Directie voor de Sociale Zekerheid. Bestuur der Sociale Arbeidsbescherming. Verzekering tegen ziekte en invaliditeit
1958 Bevoegdheid overgegaan naar het nieuwe ministerie van Sociale Voorzorg

Na de Tweede Wereldoorlog ontstond de Algemene Directie voor de betrekkingen tussen bedrijfshoofden en arbeiders. Haar tweede directie had de materie "aanmoedigingen" onder haar bevoegdheid (1945). Tussen 1946 en 1952 functioneerde de dienst "Aanmoedigingen en Nijverheidstekens" onder de directie Betrekkingen tussen bedrijfshoofden en werknemers. In 1952 werd deze materie ondergebracht bij de Algemene Administratieve Diensten, meer bepaald der dienst "Economiat. Sociale Dienst. Eretekens. Dactylografie". Tussen 1955 en 1959 ressorteerde de dienst "Eretekens" onder het Commissariaat-generaal voor de Bevordering van de Arbeid, binnen het Secretariaat-generaal. In 1960 werd dit Commissariaat-generaal van het Secretariaat-generaal losgekoppeld en leidde een bestaan als een aparte administratie. De verdere geschiedenis valt buiten het tijds kader van deze inventaris. In 1971 vond een naamsverandering plaats, "Eretekens" heette voortaan "Dienst van de hulding van de arbeid", een benaming die anno 2001 nog steeds geldt voor een dienst die intussen is opgegaan in de Administratie van de Algemene Diensten en de Communicatie. De recente Copernicushervormingen zorgden voor een nieuwe wijziging: de Dienst van de eretekens ressorteert onder de Afdeling van de promotie van het welzijn op het werk, onderdeel van de Algemene Directie Humanisering van de arbeid.

ARCHIEF

GESCHIEDENIS

Naar aanleiding van een op stapel staande verhuizing van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid naar een nieuwe locatie heeft de Secretaris-generaal, de heer Michel Jadot, in 2000 binnen zijn departement een project "Ordering van de archieven" opgestart. Als Algemeen coördinator fungeerde de adviseur van de Directie van de Administratieve Coördinatie (ressortierend onder het Secretariaat-generaal), de heer Herman Seré. In nauwe samenwerking met het Algemeen Rijksarchief wordt dit project uitgevoerd. De Copernicushervormingen hebben per 1 maart 2003 de naam van het departement en de structuur gewijzigd. Zo is Michel Jadot thans de Voorzitter van het Directiecomité van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, terwijl Herman Seré adviseur van het Secretariaat en logistieke diensten is geworden, één van de stafdiensten onder de Voorzitter.

VERWERVING

De in deze inventaris beschreven serie Koninklijke Besluiten betreffende de Eretekens van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid en rechtsvoorgangers werd in drie fasen in het Algemeen Rijksarchief neergelegd. Een eerste deel, in totaal circa 10 strekkende meter, werd in september 2001 in depot gebracht. Een tweede deel, circa 1,2 meter, volgde in januari 2004. De neerlegging kadert in het boven genoemde project "Ordering van de archieven". Men mag stellen dat het Secretariaat-generaal de archiefvormer van deze reeks is. Er zijn reeds aanwijzingen uit 1938 dat het Algemeen Secretariaat aandrang op de onderbrenging van de besluiten op zijn dienst (cf. nr. 51). Op 29 april 1991 stelde de toenmalige Secretaris-generaal van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid, de heer J. Dequan, een interne nota op, waarin bepaald werd dat voortaan alle ondertekende exemplaren van de Koninklijke Besluiten in het archief van het Secretariaat-generaal dienden te worden bewaard. Bij de verhuis van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid en Openbare instellingen van sociale zekerheid in maart 2005 werd nog een derde deel van deze reeks neergelegd. Het betreft de vroegste jaren 1897-1902 en 1926-1932. Deze waren bij de splitsing van 1959 door het Ministerie van Sociale Voorzorg meegenomen. Binnen de tweede neerlegging waren de Koninklijke Besluiten met betrekking tot de Bijzondere Mutualiteits-, Voorzorgs- en Coöperatie-eretekens voor de jaren 1934-1938 reeds apart gestoken, maar niet meegenomen. Ik heb besloten om voor de afzonderlijke besluiten de Koninklijke Besluiten betreffende deze eretekens in aparte nummers onder te brengen, niettegenstaande ze in sommige jaren - bijvoorbeeld 1953 en 1954 - tesamen met andere eretekens werden gebundeld (cf. resp. nummers 75 en 78).

Inhoud en structuur

INHOUD

De uiterste data van de voorliggende serie Koninklijke Besluiten zijn de jaren 1897-1970. Het zijn allemaal originelen.² Originele Koninklijke Besluiten van voor deze periode werden niet op het ministerie aangetroffen. Tussen 7 mei 1940 en 11 december 1945 waren er geen Koninklijke Besluiten. Tussen 1945 en 1950 waren er de besluiten van de Regent en tussen 11 augustus 1950 en 17 augustus 1951 waren er de besluiten van de Koninklijke Prins. Dit bestand telt zowel afzonderlijke als ingebonden besluiten.

In onderhavige inventaris vinden we de neerlegging van Koninklijke Besluiten aangaande de Eretekens, ondertekend door de opeenvolgende verantwoordelijke ministers tussen 1897 en 1970. Het zijn Koninklijke Besluiten ondertekend door de minister van Industrie en Arbeid, de minister van Nijverheid, Arbeid en Bevoorrading, de minister van Nijverheid en Arbeid, de minister van Nijverheid, Arbeid en Maatschappelijke Voorzorg, de minister van Arbeid en Sociale Voorzorg, de minister van Arbeid en tenslotte de minister van Tewerkstelling en Arbeid. Naast de talrijke benoemings- en bevorderingsbesluiten zijn er ook enkele schrappingsbesluiten.

De Koninklijke Besluiten van 7 november 1847 en 28 februari 1861 stelden een onderscheidingsereteken in als beloning voor nijverheids-werklieden die een erkende handigheid alsmede een onberispelijk gedrag hadden, of anders gezegd om "al degenen te onderscheiden en te belonen die hun kennis, hun talent, hun toewijding, hun vaardigheid en hun ideaal ten dienste van de arbeid zouden stellen". Gedurende lange tijd noemde men deze onderscheiding het "Nijverheidsereteken", vanaf 1957 is ze gekend onder de naam "Eretekens van de arbeid". Voor de uitvoering belastte men de voogdijminister van het eigen departement. Dit ereteken bestond uit twee klassen. De Eerste klasse werd toegekend na 25 jaar arbeid, de Tweede klasse na 30 jaar. In geval van dodelijke arbeidsongevallen werden postuum de Eretekens van de arbeid (Eerste klasse) toegekend, dragende de bij Koninklijk Besluit van 26 februari 1957 ingestelde gesp.

In de 19e eeuw werden de Nationale Orden gecreëerd: de Leopoldsorde in 1832, de Kroonorde in 1897 en tenslotte de Orde van Leopold II in 1900. Deze Orden werden op hun beurt ingedeeld in graden, met name in stijgende orde deze van Ridder, Officier, Commandeur en Grootofficier der drie Nationale Orden, de titel van Grootkruis der Orde van Leopold II en de Kroonorde evenals het Grootlint van de Leopoldsorde. Sedert 1932 verleende men de Nationale Orden aan werknemers die reeds drager zijn van het Nijverheidsereteken Eerste klasse. Uit hoofde van 'Arbeid' werden de Gouden en Zilveren Palmen en Gouden en Zilveren Medailles der Kroonorde toegekend, zowel bestemd voor

2 Behalve de Koninklijke Besluiten van 20 januari en 10 februari 1899 (cf. infra, nummer 3) en 9 januari 1934 (cf. infra, nummer 42).

privépersonen als voor ambtenaren, en de Gouden en Zilveren Medailles der Orde van Leopold II:

- Kroonorde (Gouden Palmen): Industriëlen, Mutualisten, Notarisklerken (50 jaar dienst), Bedienden (50 jaar dienst), Werklieden (meer dan 60 jaar dienst)
- Kroonorde (Zilveren Palmen): Industriëlen, Mutualisten, Werklieden (met 60 jaar dienst), Huispersoneel (met 60 jaar dienst).
- Kroonorde (Gouden Medailles): Industriëlen, Mutualisten, Notarisklerken (40 en 45 jaar dienst), Bedienden (40 en 45 jaar dienst).
- Kroonorde (Zilveren Medailles): Industriëlen.
- Orde van Leopold II (Gouden Medailles): Bedienden (45 jaar dienst), Werklieden (50 jaar dienst), Kerkpersoneel (50 jaar dienst), Huispersoneel (50 jaar dienst).
- Orde van Leopold II (Zilveren Medailles): Industriëlen.

Met de uitvoering werd de minister van Buitenlandse Zaken belast, "tot wiens bevoegdheid het bestuur der Orde hoort". Vaak worden de Gouden en Zilveren Palmen en de eretekens gegroepeerd in één Koninklijk Besluit. Het Koninklijk Besluit van 21 juli 1867 stelde een Burgerlijk Ereteken in, bedoeld ter beloning van al degenen die moed, zelfopoffering en menslievendheid betoond hadden, alsook ter beloning van de langdurige dienst aan het land bewezen, bijvoorbeeld door kosteloos vervulde dienst in provincie en gemeente. Het Koninklijk Besluit van 15 juni 1885 trok dit open tot de "burgerlijke staatsbedieningen" in het algemeen. Er waren twee eretekens, namelijk het Burgerkruis, onderverdeeld in twee klassen, en de Burgerlijke Medaille, onderverdeeld in drie klassen. Deze tekens waren gereserveerd voor de bedienden van de administratie zelf. De dienst die zich hier mee bezighield, was de Personeelsdienst. Het Burgerkruis werd toegekend na 35 jaar dienst, de Burgerlijke Medaille na 25 jaar. Voor de uitvoering belastte men de minister van Binnenlandse Zaken en de minister van het eigen departement, ieder voor wat hun bevoegdheden betrof. Tijdens en na de Eerste Wereldoorlog (Koninklijke Besluiten van 18 mei 1915, 12 december 1918 en 14 juni 1919) werd het Burgerlijk Ereteken 1914-1918 ingesteld. De ministers van Buitenlandse en Binnenlandse Zaken werden met de uitvoering van de verlening van het dit laatste ereteken belast.

Bij de Koninklijke Besluiten van 2 augustus 1889 en 28 juni 1899 werd een ereteken bestaande uit twee klassen ingesteld ter beloning van de bevorderaars en beheerders van mutualiteitsverenigingen, van coöperatieverenigingen (werkende klasse en goedkope woningen) en van verzorgingsinstellingen. Het Koninklijke Besluit van 15 april 1903 breidde dit uit naar de bevorderaars en beheerders van beroepsverenigingen. Voor de uitvoering belastte men de voogdijminister van het eigen departement. Na de afsplitsing van de Sociale Voorzorg in 1958 volgden de eerste drie eretekens dit departement. Het bijzonder beroepsverenigingsereteken bleef binnen het bevoegdheidspakket van het departement van Arbeid en Tewerkstelling. In deze serie Koninklijke Besluiten vindt men tenslotte nog een speciale gelegenheidsmedaille ingesteld om degenen te belonen die hebben

bijgedragen tot het welslagen van de feestelijkheden naar aanleiding van het Eeuwfeest van het land in 1930: de "Herinneringsmedaille aan het Eeuwfeest van 's lands onafhankelijkheid". Voor de uitvoering werd de voogdijminister van het departement belast.

ORDENING

De Koninklijke Besluiten, zoals ze door de Directie van de Algemene Coördinatie in september 2001 en januari 2004 in het Algemeen Rijksarchief werden neergelegd, werden door de administratie in chronologische volgorde aan de reeks toegevoegd, maar sinds 1950 bestaan er afzonderlijke en ingebonden besluiten. Tot op de dag van vandaag wordt elk jaar een omslag met afzonderlijke besluiten aangemaakt, die niet aan de drie traditionele uitreikingsdata in april, juli en november gekoppeld zijn. De ingebonden besluiten zijn steeds gekoppeld aan de uitreikingsdata in april, juli en november. In deze banden zijn de verschillende besluiten gescheiden door een bruin papier.³In de eerste band vindt men de Koninklijke Besluiten betreffende de Kroonorde en de Orde van Leopold II. In de tweede band vindt men daarenboven ook de Bijzondere Coöperatie-, dito Voorzorgs-, dito Mutualiteits- en dito Beroepsverenigingseretekens. In 1956 en 1957 werden de besluiten geliasseerd en van een titelblad voorzien. Kroonorde en Orde van Leopold II zijn in één lias samengebracht. Na de oprichting van het aparte ministerie van Sociale Voorzorg in 1959 zijn er geen besluiten meer aanwezig betreffende de Coöperatie-, Voorzorgs- en de Mutualiteitseretekens. Vanaf 1958 zijn de Koninklijke Besluiten betreffende de onderscheiden Eretetekens tesamen "ingebonden"⁴ of toegevoegd aan de omslag met afzonderlijke besluiten.

In overleg met collega Harald Deceulaer, verantwoordelijke voor de inspectie van de Federale Overheidsdienst Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid en Openbare instellingen van sociale zekerheid, werd besloten de reeks Koninklijke Besluiten als één geheel in de huidige inventaris op te nemen. Temeer daar er in maart 2005 in laatstgenoemde FOD geen originele besluiten van na 1960 werden aangetroffen. Tenslotte wil ik de lezers nog verwijzen naar het standaardwerk over de Belgische ridderorden en onderscheidingstekens, waar nog veel meer over deze materie te lezen valt.⁵

3 In de inventaris heb ik dit onderscheid tussen de opeenvolgende ingebonden besluiten weergegeven met Romeinse cijfers, bijv. in nr. 66.

4 De dunnere Koninklijke Besluiten tot 25 pagina's werden geniet en daarna gelijkmd.

5 QUINOT H., Recueil illustré des ordres de chevalerie et décorations belges de 1830 à 1963, Brussel, 1963, p. 59-81. Met dank aan Andrea Beeckman die mij dit werk signaleerde.

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen

SECRETARIAAT-GENERAAL VAN HET MINISTERIE VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID. SERIE KONINKLIJKE BESLUITEN BETREFFENDE DE ERETEKENS, 1897-1970

1 - 16 KONINKLIJKE BESLUITEN ONDERTEKEND DOOR DE MINISTER VAN INDUSTRIE EN ARBEID 1897-1914.

1	1897.	1 omslag
2	1898.	1 omslag
3	1899.	1 omslag
4	1900.	1 omslag
5	1901.	1 omslag
6	1902.	1 omslag
7	1904.	2 stukken
8	1906.	1 omslag
9	1907.	2 stukken
10	1908.	2 stukken
11	1909.	2 stukken
12	1910.	1 stuk
13	1911.	

3 stukken

14 1912.

1 omslag

15 1913.

1 omslag

16 1914.

1 omslag

*17 - 18 KONINKLIJKE BESLUITEN ONDERTEKEND DOOR DE
MINISTER VAN NIJVERHEID, ARBEID EN BEVOORRADING. 1919-
1900.*

17 1919.

1 omslag

18 1920.

1 omslag

19 Koninklijke Besluiten ondertekend door de minister van Nijverheid,
Arbeid en Bevoorrading en de minister van Nijverheid en Arbeid.
1921.

1 omslag

*20 - 23 KONINKLIJKE BESLUITEN ONDERTEKEND DOOR DE
MINISTER VAN NIJVERHEID EN ARBEID 1922-1925.*

20 1922.

1 omslag

21 1923.

1 omslag

22 1924.

1 omslag

23 1925.

1 omslag

*24 - 37 KONINKLIJKE BESLUITEN ONDERTEKEND DOOR DE
MINISTER VAN VAN NIJVERHEID, ARBEID EN MAATSCHAPPELIJKE
VOORZORG. 1926-1932.*

24 1926 (Deel 1).

1 omslag

25	1926 (Deel 2).	1 omslag
26	1927 (Deel 1).	1 omslag
27	1927 (Deel 2).	1 omslag
28	1928 (Deel 1).	1 omslag
29	1928 (Deel 2).	1 omslag
30	1929 (Deel 1).	1 omslag
31	1929 (Deel 2).	1 omslag
32	1930 (Deel 1).	1 pak
33	1930.	1 pak
34	1931 (Deel 1).	1 pak
35	1931 (Deel 2).	1 pak
36	1932 (Deel 1).	1 pak
37	1932 (Deel 2).	1 pak
38	Koninklijke Besluiten ondertekend door de minister van Arbeid en Nijverheid. 1933.	1 pak
39	<i>39 - 40 KONINKLIJKE BESLUITEN ONDERTEKEND DOOR DE MINISTER VAN SOCIALE VOORZORG EN VOLKSGEZONDHEID. 1933.</i> 1933 (Deel 1)	1 omslag

40	1933 (Deel 2).	1 omslag
41	<i>41 - 108 KONINKLIJKE BESLUITEN EN REGENTSBSLUITEN ONDERTEKEND DOOR DE MINISTER VAN ARBEID EN MAATSCHAPPELIJKE VOORZORG. 1934-1958.</i> 1934 (Deel 1).	1 pak
42	1934 (Deel 2).	1 omslag
43	1935. (Deel 1).	1 pak
44	1935 (Deel 2)	1 omslag
45	1936 (Deel 1).	1 pak
46	1936 (Deel 2).	1 omslag
47	1937 (Deel 1).	1 pak
48	1937 (Deel 2).	1 omslag
49	1938 (Deel 1).	1 pak
50	1938.	1 omslag
51	Lijsten van de KB's die ingevolge een beslissing van de Secretaris- generaal aan het Secretariaat-Generaal werden overgemaakt tussen 1906 en 1938. [1938].	1 omslag
52	1939 (Deel 1).	1 pak
53	1939 (Deel 2).	1 omslag

54	1940.	1 omslag
55	1945.	3 stukken
56	1946 (Deel 1).	1 omslag
57	1946 (Deel 2).	1 omslag
58	1947 (Deel 1).	1 omslag
59	1947 (Deel 1).	1 omslag
60	1948 (Deel 1).	1 pak
61	1948 (Deel 2).	1 omslag
62	1949 (Deel 1).	1 pak
63	1949 (Deel 2).	1 omslag
64	1950 (Deel 1).	1 omslag
65	1950 (Deel 2).	1 band
66	1950 (Deel 3).	1 band
67	1951 (Deel 1).	1 omslag
68	1951 (Deel 2).	1 band
69	1951 (Deel 3).	1 band

70	1952 (Deel 1).	1 omslag
71	1952 (Deel 2).	1 band
72	1952 (Deel 3).	1 band
73	1953 (Deel 1).	1 omslag
74	1953 (Deel 2).	1 band
75	1953 (Deel 3).	1 band
76	1954 (Deel 1).	1 omslag
77	1954 (Deel 2).	1 band
78	1954 (Deel 3).	1 band
79	1955 (Deel 1).	1 omslag
80	1955 (Deel 2).	1 band
81	1955 (Deel 3).	1 band
82	1956 (Deel 1).	1 omslag
83	1956 (Deel 2).	1 omslag
84	1956 (Deel 3).	1 lias
85	1956 (Deel 4).	1 lias

86	1956 (Deel 5).	1 lias
87	1956 (Deel 6).	1 lias
88	1956 (Deel 7).	1 lias
89	1956 (Deel 8).	1 lias
90	1957 (Deel 1).	1 omslag
91	1957 (Deel 2).	1 omslag
92	1957 (Deel 3).	1 lias
93	1957 (Deel 4).	1 lias
94	1957 (Deel 5).	1 lias
95	1957 (Deel 6).	1 lias
96	1957 (Deel 7).	1 lias
97	1957 (Deel 8).	1 lias
98	1957 (Deel 9).	1 lias
99	1958 (Deel 1).	1 pak
100	1958 (Deel 2).	1 band

101	101 - 102 1958 (DEEL 3). 1958, 19 juli. Kroonorde (Gouden Palmen, Gouden Medailles) I.	1 band
102	1958, 19 juli. Kroonorde (Gouden Palmen, Gouden Medailles) II.	1 band
103	103 - 104 1958 (DEEL 4). 1958, 19 juli. Orde van Leopold II (Gouden Medailles) I.	1 band
104	1958, 19 juli. Orde van Leopold II (Gouden Medailles) II.	1 band
105	1958 (Deel 5).	1 band
106	1958 (Deel 6).	1 band
107	1958 (Deel 7).	1 omslag
108	1958 (Deel 8).	1 band
109	<i>109 - 323 KONINKLIJKE BESLUITEN ONDERTEKEND DOOR DE MINISTER VAN ARBEID [EN TEWERKSTELLING]. 1959-1970.</i> 1959 (Deel 1).	1 omslag
110	1959 (Deel 2).	1 band
111	1959 (Deel 3).	1 band
112	1959 (Deel 4).	1 band
113	1959 (Deel 5).	1 band
114	1959 (Deel 6).	1 band

115	1959 (Deel 7).	1 band
116	1959 (Deel 8).	1 band
117	1959 (Deel 9).	1 band
118	1959 (Deel 10).	1 band
119	1959 (Deel 11).	1 band
120	1959 (Deel 12).	1 band
121	1959 (Deel 13).	1 band
122	1960 (Deel 1).	1 pak
123	1960 (Deel 2).	1 band
124	1960 (Deel 3).	1 band
125	1960 (Deel 4).	1 band
126	1960 (Deel 5).	1 band
127	127 - 128 1960 (DEEL 6). 1960, 25 apr. Eretekens van de Arbeid (Eerste klasse).	1 band
128	1960, 25 apr. Eretekens van de Arbeid (Tweede klasse).	1 band
129	1960 (Deel 7).	1 band

130	1960 (Deel 8).	1 band
131	1960 (Deel 9).	1 band
132	1960 (Deel 10).	1 band
133	1960 (Deel 11).	1 band
134	1960 (Deel 12).	1 band
135	1960 (Deel 13).	1 band
136	1960 (Deel 14).	1 band
137	1960 (Deel 15).	1 band
138	1960 (Deel 16).	1 band
139	1961 (Deel 1).	1 omslag
140	1961 (Deel 2).	1 band
141	1961 (Deel 3).	1 band
142	142 - 144 1961 (DEEL 4). 1961, 7 apr. Eretkens van de Arbeid (Eerste klasse).	1 band
143	1961, 7 apr. Eretkens van de Arbeid (Tweede klasse).	1 band
144	1961, 7 apr. Eretkens van de Arbeid (Eerste klasse met gesp).	1 band
145	1961 (Deel 5).	

		1 band
146	1961 (Deel 6).	1 band
147	1961 (Deel 7).	1 band
148	1961 (Deel 8).	1 band
149	1961 (Deel 9).	1 band
150	1961 (Deel 10).	1 band
151	1961. (Deel 11).	1 band
152	1962 (Deel 1).	1 pak
153	1962 (Deel 2).	1 band
154	1962 (Deel 3)	1 band
155	1962 (Deel 4).	1 band
156	1962 (Deel 5).	1 band
157	1962 (Deel 6).	1 band
158	1962 (Deel 7).	1 band
159	1962 (Deel 8).	1 band
160	1962 (Deel 9).	1 band
161	1962 (Deel 10).	1 band

		1 band
162	1962 (Deel 11).	1 band
163	1962 (Deel 12).	1 band
164	1962 (Deel 13).	1 band
165	1962 (Deel 14).	1 band
166	1962 (Deel 15).	1 band
167	1962 (Deel 16).	1 band
168	1962 (Deel 17).	1 band
169	1962 (Deel 18).	1 band
170	1962 (Deel 19).	1 band
171	1962 (Deel 20).	1 band
172	1962 (Deel 21).	1 band
173	1962 (Deel 22).	1 band
174	1962 (Deel 23).	1 band
175	1963 (Deel 1).	1 omslag
176	1963 (Deel 2).	1 band
177	1963 (Deel 3).	

		1 band
178	1963 (Deel 4).	1 band
179	1963 (Deel 5).	
180	180 - 182 1963 (DEEL 6). 1963, 1 apr. Eretekens van de Arbeid (Eerste klasse).	1 band
181	1963, 1 apr. Eretekens van de Arbeid (Tweede klasse).	1 band
182	1963, 1 apr. Eretekens van de Arbeid (Eerste kl. met gesp).	1 band
183	1963 (Deel 7).	1 band
184	1963 (Deel 8).	1 band
185	1963 (Deel 9).	1 band
186	1963 (Deel 10).	1 band
187	1963 (Deel 11).	1 band
188	1963 (Deel 12).	1 band
189	1963 (Deel 13).	1 band
190	1963 (Deel 14).	1 band
191	1963 (Deel 15).	1 band
192	1963 (Deel 16).	1 band

193	1963 (Deel 17).	1 band
194	1963 (Deel 18).	1 band
195	1963 (Deel 19).	1 band
196	1963 (Deel 20).	1 band
197	1963 (Deel 21).	1 band
198	1963 (Deel 22).	1 band
199	1964 (Deel 1).	1 omslag
200	1964 (Deel 2).	1 band
201	1964 (Deel 3).	1 band
202	1964 (Deel 4).	1 band
203	1964 (Deel 5).	1 band
204	204 - 206 1964 (DEEL 6). 1964, 7 apr. Eretkens van de Arbeid (Eerste klasse).	1 band
205	1964, 7 apr. Eretkens van de Arbeid (Tweede klasse).	1 band
206	1964, 7 apr. Eretkens van de Arbeid (Eerste klasse met gesp).	1 band
207	1964 (Deel 7).	1 band
208	1964 (Deel 8).	

		1 band
209	1964 (Deel 9).	1 band
210	1964 (Deel 10).	1 band
211	211 - 213 1964 (DEEL 11). 1964, 20 juli. Eretekens van de Arbeid (Eerste klasse).	1 band
212	1964, 20 juli. Eretekens van de Arbeid (Tweede klasse).	1 band
213	1964, 20 juli. Eretekens van de Arbeid (Eerste kl. met gesp).	1 band
214	1964 (Deel 12).	1 band
215	1964 (Deel 13).	1 band
216	1964 (Deel 14).	1 band
217	1964 (Deel 15).	1 band
218	1964 (Deel 16).	1 band
219	219 - 221 1964 (DEEL 17). 1964, 5 nov. Eretekens van de Arbeid (Eerste klasse).	1 band
220	1964, 5 nov. Eretekens van de Arbeid (Tweede klasse).	1 band
221	1964, 5 nov. Eretekens van de Arbeid (Eerste klasse met gesp).	1 band
222	1964 (Deel 18).	1 band

223	1965 (Deel 1).	1 omslag
224	1965 (Deel 2).	1 band
225	1965 (Deel 3).	1 band
226	1965 (Deel 4).	1 band
227	227 - 229 1965 (DEEL 5). 1965, 3 apr. Eretkens van de Arbeid (Eerste klasse).	1 band
228	1965, 3 apr. Eretkens van de Arbeid (Tweede klasse).	1 band
229	1965, 3 apr. Eretkens van de Arbeid (Eerste klasse postuum verleend).	1 band
230	1965 (Deel 6).	1 band
231	1965 (Deel 7).	1 band
232	1965 (Deel 8).	1 band
233	233 - 235 1965 (DEEL 9). 1965, 20 juli. Eretkens van de Arbeid (Eerste klasse).	1 band
234	1965, 20 juli. Eretkens van de Arbeid (Tweede klasse).	1 band
235	1965, 20 juli. Eretkens van de Arbeid (Eerste klasse postuum verleend).	1 band
236	1965 (Deel 10).	1 band

237	1965 (Deel 11).	1 band
238	1965 (Deel 12).	1 band
239	1965 (Deel 13).	1 band
240	1965 (Deel 14).	1 band
241	1965 (Deel 15).	1 band
242	1965 (Deel 16).	1 band
243	1966 (Deel 1).	1 omslag
244	1966 (Deel 2).	1 band
245	1966 (Deel 3).	1 band
246	1966 (Deel 4).	1 band
247	247 - 249 1966 (DEEL 5). 1966, 18 apr. Eretekens van de Arbeid (Eerste klasse).	1 band
248	1966, 18 apr. Eretekens van de Arbeid (Tweede klasse).	1 band
249	1966, 18 apr. Eretekens van de Arbeid (Eerste klasse postuum verleend).	1 band
250	1966 (Deel 6).	1 band
251	1966 (Deel 7).	1 band

252	1966 (Deel 8).	1 band
253	253 - 255 1966 (DEEL 9). 1966, 20 juli. Eretekens van de Arbeid (Eerste klasse).	1 band
254	1966, 20 juli. Eretekens van de Arbeid (Tweede klasse).	1 band
255	1966, 20 juli. Eretekens van de Arbeid (Eerste klasse postuum verleend).	1 band
256	1966 (Deel 10).	1 band
257	1966 (Deel 11).	1 band
258	1966 (Deel 12).	1 band
259	1966 (Deel 13).	1 band
260	1966 (Deel 14).	1 band
261	1966 (Deel 15).	1 band
262	1966 (Deel 16).	1 band
263	1967 (Deel 1).	1 omslag
264	1967 (Deel 2).	1 band
265	1967 (Deel 3).	1 band
266	1967 (Deel 4).	1 band

267	1967 (Deel 5).	1 band
268	1967 (Deel 6).	1 band
269	1967 (Deel 7).	1 band
270	270 - 272 1967 (DEEL 8). 1967, 24 juli. Eretekens van de Arbeid (Eerste klasse).	1 band
271	1967, 24 juli. Eretekens van de Arbeid (Tweede klasse).	1 band
272	1967, 24 juli. Eretekens van de Arbeid (Eerste klasse postuum verleend).	1 band
273	1967 (Deel 9).	1 band
274	1967 (Deel 10).	1 band
275	1967 (Deel 11).	1 band
276	276 - 277 1967 (DEEL 12). 1967, 9 nov. Eretekens van de Arbeid (Eerste klasse).	1 band
277	1967, 9 nov. Eretekens van de Arbeid (Tweede klasse).	1 band
278	1967 (Deel 13).	1 band
279	1968 (Deel 1).	1 omslag
280	1968 (Deel 2).	1 band
281	1968 (Deel 3).	

		1 band
282	282 - 283 1968 (DEEL 4). 1968, 19 apr. Eretokens van de Arbeid (Eerste klasse).	1 band
283	1968, 19 apr. Eretokens van de Arbeid (Tweede klasse). Niet raadpleegbaar	1 band
284	1968 (Deel 5).	1 band
285	1968 (Deel 6).	1 band
286	286 - 287 1968 (DEEL 7). 1968, 19 sept. Eretokens van de Arbeid (Eerste klasse).	1 band
287	1968, 19 sept. Eretokens van de Arbeid (Tweede klasse).	1 band
288	1968 (Deel 8).	1 band
289	1968 (Deel 9).	1 band
290	1968 (Deel 10).	1 band
291	291 - 292 1968 (DEEL 11). 1968, 12 nov. Eretokens van de Arbeid (Eerste klasse).	1 band
292	1968, 12 nov. Eretokens van de Arbeid (Tweede klasse).	1 band
293	1968 (Deel 12).	1 band
294	1969 (Deel 1).	1 omslag

295	1969 (Deel 2).	1 band
296	1969 (Deel 3).	1 band
297	297 - 298 1969 (DEEL 4). 1969, 22 apr. Eretekens van de Arbeid (Eerste klasse).	1 band
298	1969, 22 apr. Eretekens van de Arbeid (Tweede klasse). Niet raadpleegbaar	1 band
299	1969 (Deel 5).	1 band
300	1969 (Deel 6).	1 band
301	301 - 302 1969 (DEEL 7). 1969, 24 juli. Eretekens van de Arbeid (Eerste klasse).	1 band
302	1969, 24 juli. Eretekens van de Arbeid (Tweede klasse).	1 band
303	1969 (Deel 8).	1 band
304	1969 (Deel 9).	1 band
305	1969 (Deel 10).	1 band
306	306 - 307 1969 (DEEL 11). 1969, 28 nov. Eretekens van de Arbeid (Eerste klasse).	1 band
307	1969, 28 nov. Eretekens van de Arbeid (Tweede klasse).	1 band
308	1969 (Deel 12).	

309	1970 (Deel 1).	1 pak
310	1970 (Deel 2).	1 band
311	1970 (Deel 3).	1 band
312	312 - 313 1970 (DEEL 4). 1970, 24 apr. Eretokens van de Arbeid (Eerste klasse).	1 band
313	1970, 24 apr. Eretokens van de Arbeid (Tweede klasse). Niet raadpleegbaar	1 band
314	1970 (Deel 5).	1 band
315	1970 (Deel 6).	1 band
316	316 - 317 1970 (DEEL 7). 1970, 21 aug. Eretokens van de Arbeid (Eerste klasse).	1 band
317	1970, 21 aug. Eretokens van de Arbeid (Tweede klasse). Niet raadpleegbaar	1 band
318	1970 (Deel 8).	1 band
319	1970 (Deel 9).	1 band
320	1970 (Deel 10).	1 band
321	321 - 322 1970 (DEEL 11). 1970, 10 nov. Eretokens van de Arbeid (Eerste klasse).	1 band
322	1970, 10 nov. Eretokens van de Arbeid (Tweede klasse).	

1 band

323 1970 (Deel 12).

1 band